

Vplyv predátorských praktík na vedu a výskum

Marián Zouhar

Bratislava 8. 11. 2018

- Elektronické publikovanie – nové možnosti
- Náklady sa neuhrádzajú predplatným
  - platí autor (inštitúcia, fondy)
  - poplatky do výšky niekoľko tisíc eur za článok v najprestížnejších vydavateľstvách
  - zlatý open access – prístup zabezpečuje vydavateľ (napríklad prostredníctvom svojej webovej stránky)
  - zelený open access – prístup zabezpečuje autor (napríklad prostredníctvom repozitára alebo vlastnej webovej stránky)
  - hybridný model – možnosť výberu publikovať s otvoreným prístupom (poplatok) alebo s uzatvoreným prístupom (bez poplatku)
- Hrozba zneužitia v podobe predátorských vydavateľov a ich produktov (časopisov, monografií, konferencií)

- Jedna z definícií predátorstva:
  - „... predatory publishers and journals are those who exploit the gold open-access model for their own profit“ (J. Beall)
- Príznak serióznosti
  - registrácia v spoľahlivej databáze pre časopisy s otvoreným prístupom, napríklad DOAJ (Directory of Open Access Journals)
  - členstvo vydavateľa v spoľahlivom združení vydavateľov publikácií s otvoreným prístupom, napríklad OASPA (Open Access Scholarly Publishers Association)
- Avšak: alternatívne databázy parazitujúce na spoľahlivých databázach (zdanie legitímnosti)

- Pôsobenie v akademickej sfére – povinnosť vedecky bádať a zverejňovať výsledky výskumu
  - zvyčajná interpretácia – relevantná je kvantita publikácií
  - lenže nie je priama úmera medzi rozsahom a kvalitou vedeckého bádania a počtom publikovateľných výsledkov
- Prečo publikujeme?
  - pragmatické odpovede (kariéra, príjem...)
  - principiálna odpoveď – verejný príspevok k poznaniu
  - preto: kvantita nie je dôležitá, záleží na príspevku k rozšíreniu poznania – zaslúži si publikovanie na úrovni
- Jednoduchý spôsob, ako tlaku vyhovieť – predátorské časopisy a vydavateľstvá – nie sú prekážky
  - najhoršie možné riešenie z hľadiska profesionálnej cti, rešpektu k vede a princípom etiky vo vede!

- Hlavný dôvod – nedostatočné recenzné konanie
- Recenzné konanie
  - nevyhnutná podmienka pri publikácii vedeckých textov
  - kontroluje sa autorov výskum, dáta, argumenty a závery, a vyhodnocuje sa ich celková korektnosť
  - zabraňuje tomu, aby sa publikoval nekvalitný alebo nedostatočný výskum
  - mimoriadne dôležité napríklad v medicíne a v ďalších odboroch, ktoré majú priamy dosah na život, zdravie a prosperitu ľudstva
  - dôležité aj v iných oblastiach sústreďujúcich poznanie
- Predátorské časopisy a vydavateľstvá
  - nerealizujú recenzné konanie, resp. je len formálne, povrchné, nemá selektívnu funkciu, len imituje zdanie serióznosti

- Avšak: nedostatočné recenzné konanie nie je automaticky dôkazom predátorských praktík, ale môže indikovať
  - nekvalitu časopisu, vydavateľstva
  - časopis s nedostatkom príspevkov
  - alternatívnosť časopisu alebo vydavateľstva s orientáciou na výstupy, ktoré nenachádzajú uplatnenie inde
  - protekčné alebo „rodinkárske“ praktiky a pod.
- Podozrenie z predátorských praktík vzniká najmä vtedy, keď nedostatočné recenzovanie sa spája s výberom poplatkov
  - poplatky spravidla nemusia byť vysoké (nanajvýš niekoľko sto eur)
  - nízky poplatok – prijateľná investícia pre autora; priláka autorov z menej rozvinutých krajín; motivuje k opätovnému publikovaniu v časopise; a pod.
  - aj relatívne nízke poplatky prinášajú zaujímavý zisk

- Na autorov (aj členov redakčných rád)
  - predovšetkým emailové výzvy
  - nátlak v podobe opakovaných mailov aj v ich obsahu
  - zavádzajúce informácie o časopisoch, ich indexovaní v databázach, impakt faktoroch a pod.
  - lichotivé maily napríklad o dôležitosti autorovho už publikovaného výskumu
  - využívanie neznalosti autora napríklad pri ponukách publikovať napríklad prácu prezentovanú na konferencii
  - prísľub rýchleho recenzného konania
  - prísľub rýchleho uverejnenia príspevku

Journal of Social Sciences and Humanities

Dear Gaher, F

Invite You to Submit Research Papers to the Journal

We have learnt about your paper titled *Counterfactuals in FILOZOFIA* and the topic is very interesting.

So we would like to invite you to submit other valuable works of related fields to the journal. The journal provides specialists in various domains with good access to the latest scientific researches. All the manuscripts which meet the general criteria of significance and academic excellence are welcomed to the journal.

Journal of Social Sciences and Humanities (<http://www.sshjournal.org>; ISSN: Pending) has been started with an aim for publishing recent research results in the form of original research articles and review articles within the field(s) of social sciences and humanities.

Join as Members and Enjoy Privileges

As a member, you'll be presented with new resources, valuable opportunities and discount for publication that will definitely advance your career development. If you register as a member now, you will enjoy publishing papers in featured journals with different discounts. For more details, please check out:

<http://www.sshjournal.org/membership>

Related Subjects (not limited to the following subjects)

International Journal of Philosophy

(ISSN Print:2330-7439 ISSN Online: 2330-7455)

OA Policy

Peer Reviewed

50-70 Days Paper Publication

Dear Gaher, F

Greetings!

We are writing to show our deepest impression on your article with the title *Counterfactuals* which has been published in *FILozOFIA*.

The paper has attracted widespread attention and interest from scholars in Counterfactual; Causality; Retrodiction; Prediction; Explication; Deduction; Abduction; Semantics; Epistemology.

Submit Your Research Papers to the Journal

Aiming at publishing research articles, specialists and professionals in various fields can get the cutting-edge scientific research results from *International Journal of Philosophy*. In view of the advance, novelty, and possible extensive use of your research results, **we invite you to send other unpublished works of related fields to the journal. Latest research on this published article is also welcomed.**

You can click the link below to know more information:

<http://www.journalphilosophy.org/submission>

International Journal of Philosophy

(ISSN Print:2330-7439 ISSN Online: 2330-7455)

OA Policy Peer-Reviewed Fast Publication in 70 Days

Dear Zouhar, M

Warmest greetings!

We have learnt about your precious paper titled *ON THE ALLEGED INDISPENSABILITY OF INTUITIONS IN PHILOSOPHY* which has been published in *BALKAN JOURNAL OF PHILOSOPHY*, and the topic of the paper has impressed us a lot. It has attracted attention from researchers and scholars specializing in Argument against empiricism; evidence; George Bealer; intuition; philosophical knowledge; rigid designation.

Submitting Your Manuscript

Started with an aim to publish research articles, *International Journal of Philosophy* provides specialists in various fields with good access to the cutting-edge researches. In light of the novelty, advance, and possible wide application of your innovation, **we sincerely invite you to send other unpublished articles of similar themes to the journal. We are also quite looking forward to receiving your further research on the published paper.**

Please click the following link to learn more:

<http://www.journalphilosophy.org/submission>

Join Us as one of the Editorial Members or Reviewers

On behalf of the Editorial Board of the journal, we feel very honored to invite you to join us as the editorial board member or reviewer of *International Journal of Philosophy*. Given your academic background and expertise in this field, the Board believe that you may be the most suitable person for this position. We hope that your position as the editorial board member or reviewer will promote international academic communications.

Please visit our website for more information:

<http://www.journalphilosophy.org/joinus>

Praktiky lovu

Hi Dr. Marian Zouhar,

Hope you are doing well.

I will be thankful if you could concern on my request.

I am pleased to inform you that we are in need of two articles to accomplish the **240+ series**. In fact, my desire is to fulfill this series with your article and till now **Arts & Humanities Open Access Journal (ISSN: 2577-8250)** have 238 articles in its hand with your massive support and our main intention is to finish up this month with 240 articles and step into the 240+ series. Hence, we humbly request you to share your worthy article at the earliest and help us in achieving our goal in time. **Your worthy article** helps us a lot.

Kindly acknowledge this email within 24hours.

Await your reply.

Best Regards,

Clement

PS*: If you are willing to be a part of our *reviewers/Editorial board member* for AHOAJ, submit your CV & Research interest.

- Na časopisy
  - pokusy o ovplyvňovanie publikačnej politiky časopisu napríklad vnucovaním článkov
  - krádež identity časopisu a vystupovanie v mene časopisu, ktorý je považovaný za seriózný
  - prevzatie zabehnutého časopisu a jeho zmena na predátorský časopis
  - príklad časopisu *Experimental & Clinical Cardiology*
    - do roku 2013 – vydávaný vydavateľom Pulsus Group
    - kúpa časopisu vydavateľom Cardiology Academic Press, následné uverejňovanie článkov bez dostatočného recenzného konania (dokázali to novinári z novín *Ottawa Citizen*)
    - časopis deklaroval, že ide o oficiálny časopis spoločnosti International Academy of Cardiovascular Sciences (údaj prevzatý aj na web Scimago Journal and Country Rank), ktorá to však poprela
    - časopis už zanikol

Marián ZOUHAR

Are you an editor of the journal or a member of editorial board?

If so, we propose a big profit for you and your journal.

The profit is from 1,000 up to 10,000 dollars per a month.

It is necessary to publish articles.

The same work that you do, but you can get more money doing this with us.

My company works in the markets of Russia, Kazakhstan, Azerbaijan, China and Iran.

We publish a lot of articles.

There is much more demand than we can publish.

We do not have enough journals in which we can publish all the articles.

That is why we are searching more and more journals for publication every day.

We will share our profits with you.

An alternative option is to buy your journal.

If your journal does not bring you joy no longer, we will buy it.

- Pre vedu a poznanie – zverejnenie nedostatočne preverených vedeckých článkov môže spôsobiť
  - prienik neoverených či nepravdivých informácií medzi poznatky
  - prienik pseudovedeckých tvrdení do vedy, ale aj do spoločnosti, vďaka čomu sa zníži citlivosť na rozlišovanie vedy od pseudovedy
  - založenie ďalšieho výskumu na problematických východiskách – generovanie ďalších problematických výsledkov, odčerpávanie financií, energie, času
  - poškodenie povesti vedy a zníženie povedomia o jej rigoróznosti, v dôsledku čoho sa môže napríklad spochybniť aj užitočnosť financovania vedy z verejných zdrojov
  - postupné znižovanie nárokov na rigoróznosť recenzného konania pri časopisoch a vydavateľstvách, ktoré síce publikujú seriózne výsledky, no nepatria svojou veľkosťou, prestížou, finančným zázemím ani okruhom prispievateľov k významným hráčom na trhu

- Pre jednotlivca – publikovanie vlastných výsledkov v predátorských vydavateľstvách a časopisoch môže
  - poškodiť dôveryhodnosť – vedecká komunita nebude jeho výsledky považovať za relevantné, grantové agentúry nebudú financovať ďalší výskum, vedecké rady môžu zabrániť kvalifikačnému postupu (habilitácie, inaugurácie), pracovné miesto môže byť ohrozené, ak pôsobí v akademickej inštitúcii s väčšou citlivosťou na predátorské publikačné praktiky, a pod.
  - znehodnotiť inak cenný výskum, ktorý už nebude možné publikovať v seriózných vedeckých médiách – neefektívne vynaložený čas a námaha na výskum, ktorý nebude vo vedeckej komunite reflektovaný – dehonestácia vlastnej práce
  - vyvolať verejný pranie (príklad: dekanka FSV UK čelila v roku 2017 masívnemu odporu voči jej vymenovaniu do funkcie – otvorený list akademikov rektorovi Karlovej Univerzity; <https://reputationindanger.com/>)

- Pre inštitúciu – výskyt predátorských publikácií v jej publikačnom portfóliu môže
  - znížiť kredit inštitúcie v očiach domácich aj zahraničných partnerov (v dôsledku čoho napríklad pracovníci z takejto inštitúcie nebudú prizývaní do projektov a výskumných tímov)
  - ohroziť financovanie inštitúcie, ak sa zmení dotačný vzorec tak, že eliminuje predátorské publikácie
  - odradiť darcov a znemožniť získanie finančných zdrojov zo súkromnej a inej mimorozpočtovej sféry
  - spôsobiť aj vnímanie iných pracovníkov inštitúcie ako nedôveryhodných napriek tomu, že sa nedopúšťajú podozrivého publikačného správania

Niektoré zdroje

- BEALL, J. 2016. “Dangerous Predatory Publishers Threaten Medical Research.” *J Korean Med Sci* 2016, 31: 1511-1513. DOI: 10.3346/jkms.2016.31.10.1511.
- BEALL, J. 2017. “What I Learned from Predatory Publishers.” *Biochemia Medica* 27 (2): 273-278. DOI: 10.11613/BM.2017.029.
- BERGER, M. 2017. “Everything You Ever Wanted to Know About Predatory Publishing but Were Afraid to Ask.” *ACRL*. 2017; 206–217.
- BOWMAN, D., WALLACE, M.B. 2018. “Predatory Journals: A Serious Complication in the Scholarly Publishing Landscape.” *Gastrointestinal Endoscopy* 87 (1): 273-274. DOI: 10.1016/j.gie.2017.09.019.
- BUREŠOVÁ, I. 2015. “Predátorští vydavatelé – hrozba pro Open Access.” *Informace – zpravodaj Knihovny AV ČR* 2-3. URL: <<https://www.lib.cas.cz/casopis-informace/predatorsti-vydavatele-hrozba-open-access/>>.
- COBEY, K.D., LALU, M.M., SKIDMORE, B., AHMADZAI, N., GRUDNIEWICZ, A., MOHRE, D. 2018. “What is a Predatory Journal? A Scoping Review.” *F1000Research* 2018, 7:1001. DOI: 10.12688/f1000research.15256.2.
- DADKHAH, M., LAGZIAN, M., BORCHARDT, G. 2018. “Identity Theft in the Academic World Leads to Junk Science.” *Science and Engineering Ethics* 24 (1): 287-290. DOI: 10.1007/s11948-016-9867-x.
- KEMÉNYOVÁ, Z. 2017. “Predátorských časopisů přibývá. A cílí na české vědce.” *Universitas*. URL: <<https://www.universitas.cz/tema/256-predatorske-casopisy-cili-i-na-ceske-vedce-prozradi-je-kratke-recenze-i-podbizive-maily>>.
- NAHAI, F. 2015. “The Rise of Predatory Journals: What Difference Does It Make?” *Aesthetic Surgery Journal* 35 (8): 1042-1043. DOI: 10.1093/asj/sjv085.
- RICHTIG, G., BERGER, M., LANGE-ASSCHENFELDT, B., ABERER, W., RICHTIG, E. 2018. “Problems and Challenges of Predatory Journals.” *Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology* 32: 1441-1449. DOI: 10.1111/jdv.15039.

Ďakujem za pozornosť!